

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๑๐๐/ ๗๖๙๓

สสค.

ส่ง : กพด. ก 1 ก.

รับที่ : ๕628/65

18 ม.ค. 2565 เวลา 10.45 น.

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ [เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา)]

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

สสค. รับที่ 38-3
วันที่ 18 ม.ค. 2565
เวลา 13.30

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ [เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา)] มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (๒) การสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ นายกรัฐมนตรี มีข้อสั่งการให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า) กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดพื้นที่สำหรับใช้ประโยชน์สาธารณะริมแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น บริเวณธนาคารแห่งประเทศไทยและสะพานพระราม ๘ ในลักษณะโครงการอเนกประสงค์ (Mixed use) โดยการสร้างเขื่อนตลอดแนวพื้นที่ โดยเหนือแนวเขื่อนจัดเป็นพื้นที่สาธารณะเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในการพักผ่อน ออกกำลังกาย หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และได้แนวเขื่อนก่อสร้างท่อระบายน้ำ เพื่อนำน้ำออกสู่ทะเลและป้องกันปัญหาอุทกภัยในอนาคต ทั้งนี้ ควรศึกษาแนวทางการดำเนินการจากประเทศที่ได้มีการสร้างพื้นที่ใช้ประโยชน์ในลักษณะนี้แล้ว เช่น สาธารณรัฐเกาหลี

๑.๑.๒ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รายงานต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ว่ากระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแนวคิดและการออกแบบเบื้องต้นโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่งในลักษณะเป็นสะพานยกสูงเหนือระดับน้ำท่วมสูงสุด เพื่อใช้เป็นเส้นทางสัญจรรองรับการเดินทางด้วยจักรยาน (Bike Lane) การชมทัศนียภาพริมแม่น้ำเจ้าพระยา การพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกาย และการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพและนันทนาการ โดยในระยะแรกจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่บริเวณสะพานพระราม ๗ จนถึงบริเวณสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า ระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร โดยสะพานแต่ละฝั่งจะมีความกว้างประมาณ ๑๙.๕ เมตร

ยกสูงกว่า...

ยกสูงกว่าระดับน้ำประมาณ ๒.๘ เมตร และในระยะต่อไปจะขยายการดำเนินโครงการให้เริ่มตั้งแต่บริเวณสะพานพระนั่งเกล้าจนถึงบริเวณสะพานพระราม ๓ ต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติดังนี้

๑) รับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้ยึดหลักการที่จะให้ประชาชนส่วนใหญ่ทุกเพศทุกวัยได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการดำเนินโครงการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และให้หลีกเลี่ยงการใช้พื้นที่โครงการเป็นเส้นทางสำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์

๒) ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งคณะทำงานขึ้น โดยผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า) สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงาน รวมทั้งการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โครงสร้างของโครงการดังกล่าวจะต้องมีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

๑.๑.๓ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นที่ปรึกษาและกรรมการ และปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการ กำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการ ควบคุม กำกับ และติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี โดยประธานกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รวม ๔ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านการบริหารโครงการ ๒) คณะอนุกรรมการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านการออกแบบและภูมิสถาปัตย์ ๓) คณะอนุกรรมการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านกฎหมาย และ ๔) คณะอนุกรรมการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ประธานอนุกรรมการโครงการฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงานโครงการร่วมกัน ๓ คณะ ได้แก่ ๑) คณะทำงานประสานงานในการบริหารโครงการ ๒) คณะทำงานประสานงานด้านการออกแบบและภูมิสถาปัตย์ และ ๓) คณะทำงานด้านกฎหมาย

๑.๑.๔ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ กระทรวงมหาดไทยได้เสนอเรื่องโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อพิจารณา โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ ดังนี้

๑) เห็นชอบการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลา (Time Frame) การดำเนินการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและมอบหมายหน่วยงานเร่งรัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

๒) ให้กระทรวงมหาดไทยศึกษาความเหมาะสมและจัดทำรายละเอียดการออกแบบและก่อสร้างเพื่อกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณในการดำเนินงาน โดยจัดทำเป็นแผนการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และกรอบวงเงินที่จะใช้ในแต่ละระยะ ซึ่งในระยะแรกให้สามารถดำเนินการได้ภายใน ๑ ปี และให้คำนึงว่าการจัดทำโครงการดังกล่าวเป็นโครงการอเนกประสงค์เพื่อใช้เป็นเส้นทางสัญจรรองรับการเดินทางด้วยจักรยาน (Bike Lane) เท่านั้น จึงไม่จำเป็นต้องออกแบบเพื่อรองรับการสัญจรของรถประเภทอื่น รวมทั้งใช้เป็นพื้นที่สำหรับการชมทัศนียภาพริมแม่น้ำเจ้าพระยา การพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกาย และการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพและนันทนาการ ทั้งนี้ ให้ออกแบบพื้นที่บริเวณสถานที่สำคัญ เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร เป็นต้น เพื่อการท่องเที่ยวและเป็นพื้นที่รองรับการจัดงานต่าง ๆ ด้วย
แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๓) ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันบูรณาการโครงการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาโครงการอื่น เช่น สะพาน
ปลากรุงเทพ อุโมงค์กรุงเทพ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับโครงการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาให้เกิด
ประโยชน์สูงสุด

๑.๑.๕ ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ กระทรวงมหาดไทย
ได้เสนอเรื่องขออนุมัติการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา
โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ ดังนี้

๑) เห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ดังนี้

- เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดค่าช่วยเหลือผู้ได้รับ
ผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน

- อนุมัติให้กรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับ
ผลกระทบฯ ตามเงื่อนไขคือ ๑) จ่ายเงินช่วยเหลือในการรื้อถอน ขนย้าย โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้ก่อสร้าง
อาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา และ ๒) จ่ายค่าเสียหายจากการขาดรายได้จากการประกอบการ
ค้าขาย หรือการงานอันชอบด้วยกฎหมาย อันเนื่องจากการก่อสร้างโครงการฯ ให้แก่ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาต
จากกรมเจ้าท่า ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการคิดเงินค่าทดแทนการรื้อถอน ขนย้ายโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง
และค่าทดแทนความเสียหายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาเป็นแนวทาง
ในการกำหนดเงินช่วยเหลือ

- ให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) รับความเห็นของกระทรวง
คมนาคม กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการ
แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐที่เห็นควรหาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความ
รอบคอบ ถูกต้องตามขั้นตอนภายในกรอบกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์และ
วิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบฯ ควรมีความชัดเจนและรัดกุม เพื่อให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ
ได้รับการช่วยเหลืออย่างแท้จริงและป้องกันการทุจริตจากการสวมสิทธิ์ขอรับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล นอกจากนี้
ควรเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างเป็นธรรม
และผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในด้านความปลอดภัย ความเป็นระเบียบ สิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์ที่สวยงาม รวมถึง
การเชื่อมโยงกับระบบขนส่งมวลชนสาธารณะซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในระยะยาว สำหรับกรณีผู้ได้รับ
ผลกระทบฯ ที่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาที่ดินแปลงนั้นถูกน้ำกัดเซาะแต่เจ้าของที่ดิน
ยังคงหวงกั้นไว้โดยการปักเสาแสดงอาณาเขตและเข้าครอบครองทำประโยชน์มิได้ปล่อยให้เป็นที่สาธารณะ
ประโยชน์ กรณีดังกล่าวเจ้าของยังคงมีสิทธิ์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเห็นควรจ่ายเงินชดเชยเยียวยา
ให้กับผู้ได้รับผลกระทบฯ เป็นกรณีพิเศษ

๒) ในส่วนของงบประมาณในการจ่ายค่าช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบฯ
สำนักงบประมาณได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้ว จำนวน ๒๔๗,๕๐๐,๐๐๐
บาท หากไม่เพียงพอ ให้กรุงเทพมหานครจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อ
เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ
และให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดค่าช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

พิจารณาการจ่ายเงินค่าช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบฯ โดยไม่ควรกำหนดอัตราให้สูงกว่าหรือได้รับประโยชน์มากกว่าการจ่ายเงินค่าทดแทนกรณีเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขไม่ให้มีการใช้สิทธิเรียกร้องอื่นเพิ่มเติมในภายหลังด้วย ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทยกำกับดูแลการจ่ายเงินค่าช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบฯ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดด้วย

๑.๑.๖ กรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณเงินอุดหนุนรัฐบาลในการดำเนินการจ้างที่ปรึกษา สํารวจ ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา งบประมาณในการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และงบประมาณในการก่อสร้าง รายละเอียดตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วน ที่ นร ๐๗๐๖/๒๒๗๔๕ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ และ ที่ นร ๐๗๐๖/๑๒๐๗๙ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สรุปได้ดังนี้

๑) กรุงเทพมหานครได้รับการอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ระยะแรก ประกอบด้วย

- ค่าเบี้ยประชุม จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน)
- ค่าดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านบาทถ้วน)
- ค่าจ้างที่ปรึกษาสำรวจ ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยยี่สิบล้านบาทถ้วน)

๑.๑.๗ กรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณเงินอุดหนุนรัฐบาลประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยสี่สิบล้านห้าแสนบาทถ้วน)

๑.๑.๘ กรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณเงินอุดหนุนรัฐบาลประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๑ งบประมาณทั้งสิ้น ๑,๗๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๗๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๓๘๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓๒๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๘๘๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๒ งบประมาณทั้งสิ้น ๒,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕๒๒,๔๖๓,๘๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๙๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผูกพันงบประมาณ ๗๑๒,๕๓๖,๒๐๐ บาท

๓) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๓ งบประมาณทั้งสิ้น ๒,๐๖๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒๐๖,๑๕๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๔๔๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓๘๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๑,๐๓๐,๗๕๐,๐๐๐ บาท

๔) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๔ งบประมาณทั้งสิ้น ๒,๐๖๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒๐๖,๑๕๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๔๔๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๘๒๔,๖๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผูกพันงบประมาณ ๕๙๐,๕๕๐,๐๐๐ บาท

๕) ค่าจ้างที่ปรึกษาควบคุมการก่อสร้างโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๑ งบประมาณทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๖) ค่าจ้างที่ปรึกษาควบคุมการก่อสร้างโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๒ งบประมาณทั้งสิ้น ๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๒๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๗) ค่าจ้างที่ปรึกษาควบคุมการก่อสร้างโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๓ งบประมาณทั้งสิ้น ๓๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๑๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท

๘) ค่าจ้างที่ปรึกษาควบคุมการก่อสร้างโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๔ งบประมาณทั้งสิ้น ๓๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผูกพันงบประมาณ ๑๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผูกพันงบประมาณ ๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ กรุงเทพมหานคร(สำนักงานโยธา) ได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ สนย.๒๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ว่าจ้างกลุ่มสถาบันการศึกษา ประกอบด้วย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นที่ปรึกษางานจ้างที่ปรึกษา สำรวจ ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ระยะเวลาดำเนินการ ๒๑๐ วัน เริ่มปฏิบัติงานเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ สิ้นสุดสัญญาเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ วงเงินค่าจ้าง ๑๑๙,๕๑๓,๐๐๐ บาท มีการดำเนินงานในสามส่วนหลัก ได้แก่ ๑) งานด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้มีการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งที่อยู่ใกล้แม่น้ำเจ้าพระยา ประชาชนทั่วไป ภาครัฐราชการ และภาคเอกชนต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลโครงการฯ รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อห่วงกังวล และมีส่วนร่วมในการออกแบบ ๒) งานจัดทำแผนแม่บทและศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ได้ดำเนินการจัดทำร่างแผนแม่บทและร่างรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นแล้วเสร็จ ๓) งานออกแบบรายละเอียดและศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในชั้นรายละเอียด จะดำเนินการเป็นโครงการนำร่องประมาณ ๗ กิโลเมตร ๒ ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รวมเป็น ๑๔ กิโลเมตร โดยที่ปรึกษาได้ทำการศึกษาความเหมาะสมของโครงการในทุก ๆ ด้าน ครอบคลุมด้านสถาปัตยกรรม วิศวกรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม ชุมชน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประกอบกับการนำเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ในการดำเนินการได้มีการประชุมกลุ่มย่อยและสัมภาษณ์เชิงลึกต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับชุมชน หน่วยงานราชการ สถานประกอบการ ในพื้นที่โครงการมาโดยตลอด เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาจัดทำแผนแม่บทและรูปแบบโครงการที่มีความเหมาะสม รวมทั้งได้ดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการรับฟังความคิดเห็น

ของประชาชน...

ของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ (ปฐมนิเทศโครงการ) เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๒ (นำเสนอความก้าวหน้าโครงการ) เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓ (สรุปผลการศึกษา) เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ โดยในการดำเนินการนั้นได้ออกแบบเบื้องต้นและออกแบบรายละเอียด พร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาประกอบการปรับแก้รูปแบบเป็นระยะ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยขั้นตอนการจัดทำแบบรายละเอียดเพื่อการก่อสร้างนั้นเป็นไปตามหลักวิชาการ และในการประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ทางโครงการได้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกขั้นตอน นอกจากนี้ยังได้มีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์โครงการ www.chaophrayaforall.com ซึ่งเป็นช่องทางที่บุคคลทั่วไป ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้สนใจ และประชาชน สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ผลจากกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจากทุกช่องทางการสื่อสาร ได้นำมาวิเคราะห์ความเหมาะสมการพัฒนาพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และกำหนดแผนการพัฒนาพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งที่ปรึกษาได้ดำเนินงานแล้วเสร็จ และรูปแบบโครงการได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านการออกแบบและภูมิสถาปัตย์ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ แล้ว ดังนี้

๑) งานศึกษาและจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตกรุงเทพมหานคร ระยะทาง ๕๗ กิโลเมตร ผลการศึกษาปรากฏแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒ แผนงาน ซึ่งประกอบด้วยแผนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพในการพัฒนาของแต่ละพื้นที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาอื่น ๆ ทั้งด้านผังเมือง ระบบระบายน้ำ สิ่งแวดล้อม ระบบขนส่งมวลชน และการส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่ ๑) แผนงานทางเดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา ๒) แผนงานปรับปรุงภูมิทัศน์เขื่อน ๓) แผนงานพัฒนาท่าเรือ ๔) แผนงานพัฒนาศาลาท่าน้ำ ๕) แผนงานพัฒนาพื้นที่บริการสาธารณะ ๖) แผนงานพัฒนาเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่ ๗) แผนงานปรับปรุงพื้นที่แนวคูคลอง ประวัติศาสตร์ ๘) แผนงานพัฒนาพื้นที่ชุมชน ๙) แผนงานการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ศาสนสถาน ๑๐) แผนงานการพัฒนาพื้นที่นันทนาการและสวนสาธารณะริมน้ำ ๑๑) แผนงานพัฒนาจุดหมายตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา และ ๑๒) แผนงานพัฒนาสะพานคนเดิน

๒) งานสำรวจออกแบบรายละเอียดและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมขั้นรายละเอียดโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงจากสะพานพระราม ๗ ถึงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า ผลการศึกษาที่ปรึกษาได้จัดทำแบบรายละเอียดและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมขั้นรายละเอียดการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ประกอบด้วย ๖ แผนงานแรก ได้แก่ ๑) ทางเดินทางจักรยานริมแม่น้ำเจ้าพระยา ๒) การปรับปรุงภูมิทัศน์เขื่อน ๓) ท่าเรือ ๔) ศาลาท่าน้ำ ๕) พื้นที่บริการสาธารณะ และ ๖) เส้นทางการเข้าถึง

๓) งานประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินการได้มีการประชุมกลุ่มย่อยและสัมภาษณ์เชิงลึกต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับชุมชน หน่วยงานราชการ สถานประกอบการในพื้นที่โครงการมาโดยตลอด เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาจัดทำแผนแม่บทและรูปแบบโครงการที่มีความเหมาะสม รวมทั้งได้ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งในการดำเนินการนั้นได้ออกแบบเบื้องต้นและออกแบบรายละเอียด พร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาประกอบการปรับรูปแบบเป็นระยะเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๑.๒.๒ ในการดำเนินการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตามแบบรายละเอียดก่อสร้างที่ที่ปรึกษาดำเนินการแล้วเสร็จ ลักษณะโครงการโดยทั่วไปประกอบด้วย การก่อสร้างทางเดินและทางจักรยานมีความกว้างประมาณ ๑๐ เมตร ระดับพื้นทางเดินที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒.๒๕ เมตร การสร้างและซ่อมแซมแนวเขื่อนป้องกันน้ำท่วมให้สมบูรณ์ การสร้างท่าเรือโดยสารทดแทนของเดิมทั้งหมด การสร้างศาลาทำน้าหน้าศาสนสถานเพื่อเป็นจุดพักผ่อนริมน้ำ การสร้างพื้นที่บริการสาธารณะริมฝั่งแม่น้ำสำหรับจอดรถจักรยานหรือให้ข้อมูลข่าวสารรวมทั้งเป็นจุดประชาสัมพันธ์และจุดให้บริการฉุกเฉิน และการปรับปรุงถนนหรือขอยเพื่อให้เกิดการเชื่อมต่อการเดินทางจากริมน้ำสู่ถนนสายหลัก (ถนนพระราชาราชวิถีสาย ๑ ถนนสามเสน และถนนเจริญสุขุมวิท) โดยกรุงเทพมหานครได้แบ่งการก่อสร้างออกเป็น ๔ ช่วง ตามงบประมาณที่ได้รับ และในระยะแรกจะดำเนินการโครงการในช่วงที่ ๑ และ ๓ ก่อนเป็นโครงการนำร่อง ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๑ จากสะพานพระราม ๗ ถึงกรมชลประทานสามเสน ระยะทางประมาณ ๒.๙๙ กิโลเมตร

๒) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๒ จากกรมชลประทานสามเสน ถึงคลองรอบกรุง ระยะทางประมาณ ๓.๒๖ กิโลเมตร

๓) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๓ จากสะพานพระราม ๗ ถึงคลองบางพลัด ระยะทางประมาณ ๓.๒๐ กิโลเมตร

๔) โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ ๔ จากคลองบางพลัด ถึงคลองบางยี่ขัน ระยะทางประมาณ ๒.๙๘ กิโลเมตร

๑.๒.๓ กรมเจ้าท่าได้ออกใบอนุญาตเลขที่ ๑๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้กรุงเทพมหานคร โดยสำนักการโยธาปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ ประเภทก่อสร้างโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา (ช่วงที่ ๑ ฝั่งตะวันออกจากสะพานพระราม ๗ ถึงกรมชลประทานสามเสน ระยะทาง ๒.๙๙ กม.) (ช่วงที่ ๓ ฝั่งตะวันตกจากสะพานพระราม ๗ ถึงคลองบางพลัด ระยะทาง ๓.๒๐ กม.)

๑.๒.๔ กรมศิลปากรได้มีหนังสือที่ วธ ๐๔๒๓/๔๗๗๙ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ แจ้งกรุงเทพมหานครว่าไม่ขัดข้องในการดำเนินการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาในบริเวณที่ไม่มีโบราณสถานสำหรับกรณีที่การก่อสร้างผ่านโบราณสถาน ๓ แห่ง คือ มัสยิดบางอ้อ วัดแก้วฟ้าจุฬามณี และวัดจันทรมุสลิม กรุงเทพมหานครจะต้องปรับปรุงรูปแบบและรายละเอียดการก่อสร้างตามข้อเสนอแนะของกรมศิลปากรว่าด้วยลักษณะ รูปแบบและขนาดของงานสถาปัตยกรรมที่ไม่บดบังโบราณสถาน รวมทั้งให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกลมกลืนกับภูมิทัศน์ดั้งเดิมของโบราณสถาน

๑.๒.๕ กรุงเทพมหานครได้มีคำสั่ง ที่ ๑๓๕๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (สั่งราชการสำนักการโยธา) เป็นประธานกรรมการ โดยคณะกรรมการฯ ได้มีการสำรวจสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่โครงการ จำนวน ๒๘๒ รายการ ประมาณการค่าช่วยเหลือเป็นเงิน ๑๐๔,๕๓๐,๕๙๙ บาท ในจำนวนนี้เป็นบ้านของประชาชนที่ต้องรื้อย้ายจำนวน ๒๗๒ หลัง ปัจจุบันประชาชนที่ปลูกสร้างรุกล้ำแม่น้ำเจ้าพระยาในโครงการฯ จากสะพานพระราม ๗ ถึงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า ได้รื้อย้ายบ้านเรือนออกจากแนวโครงการแล้ว จำนวน ๑๖๕ หลัง และได้จ่ายเงินช่วยเหลือแล้วจำนวน ๖๗,๗๔๔,๒๐๗.๕๐ บาท คงเหลือบ้านที่ต้องรื้อย้ายอีก จำนวน ๑๐๗ หลัง และสิ่งปลูกสร้าง ๑๐ รายการ โดยจะรื้อย้ายบ้านทั้งหมดเมื่อบ้านมั่นคงก่อสร้างแล้วเสร็จ (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนรับผิดชอบในการดำเนินการโครงการบ้านมั่นคง เพื่อรองรับประชาชนที่ต้องรื้อย้ายออกจากพื้นที่)

๑.๒.๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้กรุงเทพมหานครดำเนินการจัดจ้างโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ ๑ - ๔ ด้วยวิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดแล้วเสร็จภายใน ๕๔๐ วัน เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ โดยกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการถึงขั้นตอนเผยแพร่ร่างขอบเขตของงาน แต่มีผู้แสดงคำวิจารณ์ ๒ ครั้ง ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ มาตรา ๓ กำหนดให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ และข้อกำหนดใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่สามารถดำเนินการประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้

๑.๒.๗ กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือที่ กท ๐๙๐๑/๙๓๙ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ กท ๐๙๐๑/๙๔๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ กท ๐๙๐๑/๙๔๑ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ และ ที่ กท ๐๙๐๑/๙๔๒ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการจัดจ้างโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ ๑ - ๔ ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

๒. เหตุผลความจำเป็น และความเร่งด่วนที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๙๓๕๔ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แจ้งกรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เสนอเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา) ต่อนายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว และให้กระทรวงมหาดไทยสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ ๘๙๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่องสิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา ระหว่างนายยศพล บุญสม ผู้ร้องที่ ๑ นางอรยา สุตะบุตร ผู้ร้องที่ ๒ นางศรินพร พุ่มมณี ผู้ร้องที่ ๓ นางอังคณา พุ่มพวง ผู้ร้องที่ ๔ นางนณณีย์ อึ้งวิวัฒน์กุล ผู้ร้องที่ ๕ นางริ้ววรรณ สมิตะมาน ผู้ร้องที่ ๖ นางพรวิภา ประเคนแสง ผู้ร้องที่ ๗ นางฐาพัชร อำไพจิต ผู้ร้องที่ ๘ นางพิมพ์ศิริ สุวรรณนาคร ผู้ร้องที่ ๙ และนายประสิทธิ์ วิชัยสุชาติ ผู้ร้องที่ ๑๐ กับกรุงเทพมหานคร ผู้ถูกร้อง ซึ่งคณะกรรมการฯ มีมติให้ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อคณะรัฐมนตรีและผู้ถูกร้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) ดังนี้

๓.๑.๑ คณะรัฐมนตรีและผู้ถูกร้องควรพิจารณาทบทวนโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยดำเนินการจัดทำผลการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ควบคู่กับการศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อวางแผนการพัฒนาแม่น้ำเจ้าพระยา โดยการศึกษาควรประเมินว่า กิจกรรมที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำเจ้าพระยาตลอดสาย

๓.๑.๒ การศึกษาตามข้อ ๓.๑.๑ ควรให้มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

๑) ควรคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การประเมินศักยภาพและข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ และการให้มีทางเลือกในการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบประกอบการตัดสินใจ

๒) ควรให้ประชาชน ชุมชนริมแม่น้ำ ภาควิชาการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งวัด โรงเรียน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมทุกขั้นตอน มีข้อมูลที่เพียงพอรอบด้าน ทั้งในทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม เทคโนโลยี ข้อมูลด้านศาสตร์ที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ ระดับความลาดเอียงของท้องน้ำ การสะสมของตะกอน

๓) เมื่อได้ทางเลือกการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่เป็นความเห็นร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงจะนำไปสู่การกำหนดกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งกรุงเทพมหานครสามารถผสมผสานวัตถุประสงค์ของโครงการด้านการพัฒนาเป็นเส้นทางจักรยาน จุดชมทัศนียภาพริมแม่น้ำ การท่องเที่ยว การพักผ่อน กิจกรรมเพื่อสุขภาพและนันทนาการให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของแม่น้ำ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา

๓.๒ กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา จัดประชุมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเพื่อเสนอสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๒๑๔๘๒ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๓.๓ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๗๕๔๓ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรียนเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี รายงานความเห็น/ผลการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ [เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา)]

๓.๔ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๕๘๖๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาทบทวนรายงานความเห็นฯ เพื่อปรับปรุงสาระสำคัญของสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการให้เป็นเอกภาพ สมบูรณ์ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน

๓.๕ เครือข่าย...

๓.๕ เครือข่ายวางแผนและผังเมืองเพื่อสังคม ที่ ๑ กับพรรวม ๑๒ คน ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้อง คณะรัฐมนตรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และกรุงเทพมหานคร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ส.๘๘/๒๕๖๑ กรณีผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อการใช้ประโยชน์แม่น้ำเจ้าพระยาของประชาชนในการพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกาย และการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพและนันทนาการ รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ต่อชุมชน ต่อทรัพยากรธรรมชาติ และต้องบประมาณแผ่นดิน จึงขอให้ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาว่าโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่เป็นโครงการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยให้เพิกถอนโครงการดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ยกเลิกการดำเนินโครงการดังกล่าวทั้งหมด และพิพากษาว่าผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว โดยประเด็นดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง ดังนี้

๓.๕.๑ ศาลปกครองกลางได้รายงานกระบวนการพิจารณา (ชั้นไต่สวน) คดีหมายเลขดำที่ ส.๘๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นำนายยศพล บุญสม นางสาวอังคณา พุ่มพวง และนายวินัส แก้วประดับ มาให้ถ้อยคำต่อศาลในฐานะพยาน และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ นำนายรัชชชัย นภาศักดิ์ศรี ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานวิศวกรรมทาง สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร มาให้ถ้อยคำต่อศาลในฐานะพยาน

๓.๕.๒ ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนคำพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ส.๘๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ กรณีเครือข่ายวางแผนและผังเมืองเพื่อสังคม ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับพรรวม ๑๒ คน ยื่นฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และให้คณะรัฐมนตรี ที่ ๑ คณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ ๒ กระทรวงมหาดไทย ที่ ๓ และกรุงเทพมหานคร ที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดี ยกเลิกการดำเนินโครงการดังกล่าวทั้งหมด โดยมีคำสั่งห้ามมิให้กรุงเทพมหานคร ดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เฉพาะในส่วนของแผนงานที่ ๑ คือ ทางเดินริมแม่น้ำเจ้าพระยาไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๓.๖ กรุงเทพมหานครมีหนังสือ ที่ กท ๐๙๑๐/๓๑๒๔ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่ากลุ่มประชาชนผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบการดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาของกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มเดียวกันกับเครือข่ายวางแผนและผังเมืองเพื่อสังคม ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ส.๘๘/๒๕๖๑ ขอให้ศาลเพิกถอนโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และให้คณะรัฐมนตรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และกรุงเทพมหานคร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ยกเลิกการดำเนินโครงการดังกล่าวทั้งหมด และศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ห้ามมิให้กรุงเทพมหานครดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เฉพาะในส่วนของแผนงานที่ ๑ คือ ทางเดินริมแม่น้ำเจ้าพระยาไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ซึ่งปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้ชะลอการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการไว้แล้ว ทั้งนี้หากจัดให้มีการประชุมตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอจะไม่สามารถได้ข้อสรุปผลการพิจารณาหรือกำหนดแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไปได้ ทั้งนี้ เมื่อศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นที่ยุติประการใดแล้ว จะได้แจ้งให้ทราบต่อไป

๔. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว กลุ่มประชาชนผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบการดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาของกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มเดียวกันกับเครือข่ายวางแผนและผังเมืองเพื่อสังคม ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ส.๘๘/๒๕๖๑ ขอให้ศาลเพิกถอนโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และให้คณะรัฐมนตรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และกรุงเทพมหานคร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ยกเลิกการดำเนินโครงการดังกล่าวทั้งหมด และศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ห้ามมิให้กรุงเทพมหานครดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เฉพาะในส่วนของแผนงานที่ ๑ คือ ทางเดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ซึ่งปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้ชะลอการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการไว้แล้ว ทั้งนี้หากจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระหว่างนี้จะไม่สามารถได้ข้อสรุปผลการพิจารณาหรือกำหนดแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไปได้อย่างชัดเจน และข้อสรุปดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองสูงสุด แต่อย่างไรก็ดี เมื่อศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นที่ยุติประการใดแล้ว กระทรวงมหาดไทยจักได้แจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบในโอกาสต่อไป เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบถึงสถานะการดำเนินโครงการดังกล่าว และพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรุงเทพมหานคร

สำนักการโยธา

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๒๔๔๔

โทรสาร ๐ ๒๒๐๓ ๒๔๔๔